EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 11. 2016
COM(2016) 860 final

ANNEX 1

PRÍLOHA

Urýchlenie využívania čistej energie v sektore budov

k

OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ BANKE

Čistá energia pre všetkých Európanov

V iniciatíve, ktorú dnes Komisia začala, sa budovy považujú za podstatnú súčasť prechodu Európy na čistú energiu.

So zameraním sa na miesta, kde žijeme a pracujeme, je cieľom vypracovať komplexný a integrovaný prístup, ktorý kladie energetickú efektívnosť na prvé miesto, prispieva k celosvetovému prvenstvu EÚ v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie a zabezpečuje spravodlivé podmienky pre spotrebiteľov spôsobom, ktorý pomáha členským štátom dosiahnuť ich ciele v oblasti energetiky a klímy na roky 2020 a 2030.

Prínosy takéhoto integrovaného prístupu sú jasné:

- mobilizovanie investícií na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, podpora rastu a zamestnanosti a zároveň podpora inovácií a zručností;
- úspory energie, ktoré vedú k nižším prevádzkovým nákladom, zdravšie životné a pracovné prostredie pre občanov;
- zmiernenie energetickej chudoby s osobitným zameraním na riešenie energeticky nehospodárneho sociálneho bývania a verejných budov;
- postupná decentralizácia energetického systému Európy využívaním energie z udržateľných zdrojov v budovách;
- zapojenie budov do prepojeného systému energetiky, uskladňovania energie, digitalizácie a dopravy, ktorý prispeje k stratégii Európy pre nízkoemisnú mobilitu;
- posilnenie postavenia domácností, podnikov a energetických spoločenstiev a
- príspevok k obehovému hospodárstvu.

Samotný stavebný priemysel poskytuje v Európe 18 miliónov priamych pracovných miest a vytvára 9 % HDP[1].

Európsky stavebný priemysel má potenciál reagovať na mnoho hospodárskych a sociálnych problémov, ako sú pracovné miesta a rast, rozsiahlejšia urbanizácia, sociálna sieť a digitalizovaná komunikácia, demografické zmeny a globalizované hodnotové reťazce, ekologické tlaky a zároveň na problémy súvisiace s energetikou a zmenou klímy. Budovy môžu byť jednou z hybných síl modernizácie tohto odvetvia a jeho pracovnej sily.

EÚ je už teraz celosvetovým lídrom v inovačných systémoch pre budovy. Integrovanie energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie, uskladňovania a pripojenia k digitálnym a dopravným systémom v odvetví budov umožňuje ďalšie budovanie tohto vedúceho postavenia a vytváranie čo najpriaznivejšieho regulačného rámca.

Budovy v súčasnosti predstavujú 40 % celkovej spotreby energie v Európe. Približne 75 % budov je energeticky nehospodárnych. Pri súčasnej 1 % ročnej miere obnovy by trvalo asi jedno storočie, kým by sa fond budov dekarbonizoval na moderné, nízkouhlíkové úrovne[2].

Na realizovanie potenciálu energie z udržateľných zdrojov v budovách je potrebné prekonať celý rad **sociálnych, finančných a technických bariér alebo administratívnych problémov.** Napríklad aj napriek tomu, že sa budovy podrobujú pravidelnej údržbe alebo sa

[1] Európska komisia: Európsky stavebný priemysel – globálny partner, rok 2016.

[2] Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej hospodárnosti budov, SWD(2016) 414. Pozri tiež správu JRC s názvom „Energetická obnova: Tromf pre nový začiatok v Európe“ na http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/publication/energy-renovation-trump-card-new-start-europe.

obnovujú, často sa pritom zanedbávajú investície do udržateľných zdrojov energie z dôvodu obmedzených finančných prostriedkov a uprednostňovania iných investícií, ďalej z dôvodu nedostatku dôveryhodných informácií, kvalifikovaných pracovníkov alebo pochybností o možných prínosoch.

Okrem toho mnoho navrhovateľov projektov stále čelí prekážkam pri krytí potrebných počiatočných nákladov pre svoje projekty a nemá prístup k atraktívnym a primeraným finančným produktom na trhu. Toto zlyhanie trhu je spôsobené najmä tým, že finančníci a investori nedostatočne chápu riziká, mnohostranné prínosy a obchodné prípady týkajúce sa investícií do energie z udržateľných zdrojov, najmä energetickej efektívnosti. Okrem toho malý rozsah investícií a chýbajúce riešenia na kľúč zvyšujú realizačné náklady, pričom nedostatočné kapacity a zručnosti na štrukturalizáciu financovateľných projektov udržiava dopyt po financiách na nízkej úrovni.

Úlohou politiky pre energie z udržateľných zdrojov je pomôcť spotrebiteľom ľahšie realizovať takéto investície a vytvoriť priaznivejšie podmienky pre investovanie. Keď spotrebitelia obnovujú svoje domovy, mali by mať možnosť vybrať si efektívnejšie riešenia vychádzajúc z transparentných, jasných a aktuálnych informácií o spotrebe a súvisiacich nákladoch. Pri obnovovaní verejných budov, ako sú nemocnice, školy, sociálne byty alebo kancelárie, by subjekty verejného sektora mali mať možnosť prístupu k atraktívnym finančným riešeniam a využívať inovačné energetické služby, napríklad vo forme zmlúv o energetickej efektívnosti.

Popri stanovení správneho regulačného rámca, najmä navrhovanou revíziou smernice o energetickej efektívnosti a smernice o energetickej hospodárnosti budov, sú teraz potrebné doplňujúce opatrenia na podporu rýchlych zmien v reálnej ekonomike a na riešenie otázky financovania.

1. Inteligentné financovanie inteligentných budov

Obnova budov, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov, je oblasťou, kde združovanie projektov a verejných záruk môže mať obrovský význam. Európsky fond pre strategické investície (EFSI) 2.0[3] ako súčasť Investičného plánu pre Európu má kľúčový význam pri uvoľnení súkromného financovania v oblasti **energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie v budovách vo väčšom meradle.**

Energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie majú už teraz významné postavenie v projektoch EFSI. Napríklad veľká väčšina energetických projektov, ktoré boli doteraz schválené na financovanie (predstavujúce 22 % zo 154 miliárd EUR hodnoty celkovej investície), sa týka energetickej efektívnosti a odvetvia obnoviteľných zdrojov energie. Na základe úspechu EFSI Komisia navrhla rozšíriť jeho trvanie až do konca roku 2020 a požadovať, aby **aspoň 40 % projektov** v okne **EFSI** pre infraštruktúru a inovácie prispievalo k opatreniam v oblasti klímy, energetiky a životného prostredia v súlade s **cieľmi COP21.** Toto je veľká príležitosť a konkrétny príspevok k mobilizácii verejných a súkromných finančných prostriedkov na podporu prechodu na nízkouhlíkové obehové hospodárstvo. Podpora z Európskeho fondu pre strategické investície môže byť doplnkom alebo môže byť kombinovaná s podporou vo forme **grantov alebo finančných produktov** z iných fondov EÚ vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov.

[3] Oznámenie „Európa znovu investuje – Zhodnotenie Investičného plánu pre Európu a ďalšie kroky“, COM(2016) 359.

Počas obdobia rokov 2014 – 2020 **Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond** investujú 17 miliárd EUR do energetickej efektívnosti verejných a obytných budov, ako aj podnikov, najmä MSP[4]. Je to trikrát viac ako v predchádzajúcom období a potvrdzuje sa tým záväzok členských štátov a regiónov a význam, ktorý prikladajú téme energetickej efektívnosti. Existuje potenciál získať oveľa väčšiu sumu prostredníctvom spolufinancovania verejného a súkromného sektora v jednotlivých členských štátoch, čím sa dosiahne odhadovaná celková suma približne 27 miliárd EUR[5]. Jedným z cieľov Investičného plánu pre Európu je aspoň zdvojnásobiť využitie finančných nástrojov v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov na mobilizáciu dodatočného súkromného financovania a podporu pri vytváraní životaschopných trhov. Členské štáty a regióny prostredníctvom finančných nástrojov už plánujú investovať takmer 6,4 miliardy EUR[6] na dosiahnutie nízkouhlíkových cieľov, najmä energetickej efektívnosti; toto je viac ako osemnásobné zvýšenie v porovnaní s obdobím rokov 2007 – 2013[7].

Na základe Investičného plánu pre Európu a európskych štrukturálnych a investičných fondov Komisia začne iniciatívu na ďalšie stimulovanie investícií zo strany subjektov verejného sektora, spoločností poskytujúcich energetické služby, MSP/stredne kapitalizovaných podnikov a domácností do energetickej efektívnosti a inteligentných budov. Touto novou iniciatívou sa v úzkej spolupráci s Európskou investičnou bankou (EIB) a členskými štátmi môže **uvoľniť** do roku 2020 **ďalších 10 miliárd EUR** verejných a súkromných finančných prostriedkov[8] na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie. Malo by sa to uskutočniť pomocou finančných sprostredkovateľov a národných investičných platforiem pre energetickú efektívnosť, aby sa združili projekty, znížili riziká investícií do energetickej efektívnosti a optimalizovalo využívanie verejných finančných prostriedkov, a to najmä vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov v kombinácii s financovaním prostredníctvom Európskeho fondu pre strategické investície. Takéto kombinácie, ktoré sú možné už dnes, budú ďalej uľahčované prostredníctvom navrhovaných zmien k nariadeniu o rozpočtových pravidlách a nariadeniu o spoločných ustanoveniach[9]. Členské štáty, najmä tie, ktoré majú vyššiu energetickú náročnosť a sú závislé od dovozov energie, sa vyzývajú, aby sa zúčastnili na tejto iniciatíve a aby k nej prispievali. Rozdelením rizika medzi fondy EÚ a verejné a súkromné fondy členských štátov sa sprístupnia atraktívnejšie finančné možnosti pre konečných príjemcov pomoci. S používaním tejto koncepcie EÚ budú spojené viaceré regulačné a administratívne výhody, ktoré sa týkajú napríklad štátnej pomoci, verejného obstarávania, povinností spolufinancovania, ako aj podávania správ a posudzovania ex-ante. Je dôležité, že v kontexte posudzovania verejných financií podľa Paktu stability a rastu Komisia takisto zaujme priaznivé stanovisko k príspevkom členských štátov týkajúcich sa jednorazových príspevkov do tematických investičných platforiem alebo spoločných investičných platforiem viacerých krajín v súvislosti s EFSI[10].

---

[4] Poznámka: Okrem toho existujú pridelené prostriedky vo výške 870 miliónov EUR z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EAFRD) a 113 miliónov EUR z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (EMFF), ktoré sú tiež súčasťou EŠIF.

[5] Celkový odhad založený na finančných tabuľkách operačných programov na obdobie rokov 2014 – 2020 pre tematický cieľ „podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo“.

[6] Vrátane spolufinancovania členských štátov.

[7] Prvý ročný súhrn o pokroku finančných nástrojov EŠIF v období rokov 2014 – 2020 bol vypracovaný koncom novembra 2016.

[8] Za posledných 5 rokov poskytla EIB odvetviu energetickej efektívnosti 10,5 miliardy EUR.

[9] COM(2016) 605 final zo 14. septembra 2016.

[10] Pozri vyhlásenie Komisie k jej preskúmaniu jednorazových príspevkov v súvislosti s iniciatívou EFSI na účely vykonávania Paktu stability a rastu, Ú. v. EÚ L 169, 1.7.2015, s. 38 a tiež oznámenie „Optimálne využívanie flexibility v rámci existujúcich pravidiel Paktu stability a rastu“, [COM(2015) 12 final].

Významná časť týchto finančných prostriedkov bude použitá v mestách a regiónoch: miestne a regionálne subjekty hrajú veľmi dôležitú úlohu pri podpore budov, v ktorých sa využíva čistá energia, prostredníctvom rozhodnutí v takých oblastiach, ako sú stavebné predpisy a územné plánovanie. Prostredníctvom iniciatív, ako je Dohovor primátorov a starostov o klíme a energetike[11], sa mestá a regióny vyzývajú, aby realizovali opatrenia zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov, zvyšovanie odolnosti a zabezpečovanie prístupu k čistej a cenovo prístupnej energii pre všetkých.

I. pilier: účinnejšie využívanie verejného financovania

Cieľom je maximalizovať využitie dostupného verejného financovania prostredníctvom finančných nástrojov zameraných na identifikované zlyhania trhu a lepším zacielením grantov na zraniteľných spotrebiteľov. Na tieto účely Komisia:

a) Vytvorí modely financovania oblasti energie z udržateľných zdrojov na základe národných investičných platforiem (s možným regionálnym rozmerom), navrhnuté podľa nariadenia o EFSI a v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci, s cieľom prilákať ďalšie súkromné financovanie obnovy budov.

Viac ako v iných rozvinutých hospodárstvach zohrávajú banky v EÚ ústrednú úlohu pri financovaní investícií spotrebiteľov a podnikov. Hoci sú banky čoraz aktívnejšie na nových trhoch s energiou, najmä pokiaľ ide o rozsiahle projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, zriedkavo považujú energetickú efektívnosť za osobitný segment trhu. Toto vedie k nedostatku primeraných a cenovo dostupných komerčných finančných produktov pre investície do energetickej efektívnosti alebo obnoviteľných zdrojov energie v budovách[12]. Na riešenie tohto nedostatku Komisia vypracovala priekopnícky systém financovania, ktorým je finančný nástroj na súkromné financovanie energetickej efektívnosti (PF4EE), financovaný programom LIFE a riadený EIB. Úspech tohto pilotného systému, čoho príkladom je výrazne vyššia mobilizácia finančných prostriedkov, než sa pôvodne očakávalo, ukazuje potenciál podpory investícií do efektívnosti prostredníctvom rozdelenia rizika, technickej pomoci a úverovej linky z EIB pre zúčastnené finančné inštitúcie. Skúsenosti získané pri využívaní nástroja na súkromné financovanie energetickej efektívnosti (PF4EE) podnietia ďalší rozmach kombinácie Európskeho fondu pre strategické investície a iných zdrojov verejného financovania vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov, a to prípadne prostredníctvom investičných platforiem[13].

Na základe týchto skúseností bude Komisia podporovať vývoj **platforiem na flexibilné financovanie energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie** na národnej alebo regionálnej úrovni. Tieto platformy môžu ponúkať komplexné riešenie, ktoré umožní miestnym bankám, finančným sprostredkovateľom, spoločnostiam poskytujúcim energetické služby alebo iným subjektom združujúcim investície nasadiť atraktívne produkty financovania v oblasti energie z udržateľných zdrojov v prospech veľkého počtu konečných

[11] http://www.covenantofmayors.eu/index_sk.html.

[12] Predovšetkým riešenia v oblasti vykurovania a chladenia, solárne panely na strechách a tepelné čerpadlá.

[13] Komisia vo svojom nedávno schválenom návrhu „súhrnného nariadenia“ [COM(2016) 605 final] navrhuje zjednodušené pravidlá platné pre kombinovanie EŠIF s EFSI, ktoré by mohli umožniť vývoj ďalších ľahko použiteľných modelov a vzorov.

príjemcov v oblasti záujmu platformy[14]. Subjektom, ktoré sú ochotné financovať portfóliá investícií v oblasti energie z udržateľných zdrojov, môžu byť konkrétne poskytnuté tri navzájom sa podporujúce prvky:

- Rozsiahlejšie dlhové financovanie EIB cez Európsky fond pre strategické investície na zvýšenie ich kapacity financovania (čím sa prispeje k posilnenému zameraniu na budovy, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov, v rámci Európskeho fondu pre strategické investície 2.0);
- Mechanizmus rozdelenia rizika na zmiernenie rizika pre portfóliá s investíciami do budov, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov, a na umožnenie atraktívnejších podmienok požičiavania pre konečných príjemcov. Tento prvok by sa mohol zaviesť spolu s miestne dostupnými finančnými prostriedkami vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov;
- Technická expertíza a pomoc pri realizácii úverových programov vyvinutých v spolupráci s Európskym centrom investičného poradenstva – a to aj prostredníctvom nástrojov, ako sú ELENA, JASPERS, fi-compass[15] – a iných zdrojov financovania na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni.

Komisia bude skúmať príležitosti na presun existujúcich fondov EÚ, napríklad technickej pomoci, na účely podpory zavedenia tohto modelu a iných súvisiacich nástrojov v oblasti energie z udržateľných zdrojov.

b) **Zmluvy o energetickej efektívnosti**: Úloha zmlúv o energetickej efektívnosti pri presadzovaní efektívnosti verejných budov sa musí posilniť, pretože ponúkajú celostný prístup k obnove budov vrátane financovania, vykonávania prác a energetického manažérstva. Za určitých podmienok môžu tiež umožniť investovanie do efektívnosti bez zvyšovania verejného dlhu, čo je veľmi dôležité pre vlády, ako aj pre miestne a regionálne orgány, ktoré čelia rozpočtovým obmedzeniam, najmä v súvislosti so sociálnym bývaním, nemocnicami alebo školami. Pravidlá pre investície verejného sektora a štatistické spracovanie obnovy majetku by mali byť transparentné a zrozumiteľné, aby sa uľahčili investície do zvyšovania energetickej efektívnosti verejného majetku. Eurostat preskúma možnosti reakcie na účinok investícií súvisiacich s energetickou efektívnosťou na verejný dlh a deficit. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi analyzuje vplyv postupov účtovania vo verejnej správe na trh so zmluvami o energetickej efektívnosti a v prípade potreby bude aktualizovať svoje usmernenie k štatistickému spracovaniu takýchto partnerstiev do konca jari 2017.

c) **Poskytovanie pomoci manažérom verejných finančných prostriedkov so štruktúrovaním a zavádzaním finančných nástrojov:** okrem podpory poskytovanej v rámci Európskeho centra investičného poradenstva, platformy fi-compass alebo siete orgánov v oblasti energetiky a riadiacich orgánov Komisia zorganizuje sériu regionálnych podujatí na budovanie kapacít, na ktorých sa

[14] Tieto platformy budú tiež zabezpečovať lepšiu viditeľnosť projektom v nich financovaným na účely uplatnenia relevantných regulačných a administratívnych výhod, ktoré poskytuje EFSI.

[15] fi-compass je platforma pre poradenské služby o finančných nástrojoch v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) určená na podporu riadiacich orgánov EŠIF a iných zainteresovaných strán poskytovaním praktického know-how a učebných pomôcok o finančných nástrojoch. https://www.fi-compass.eu/.

zúčastnia najdôležitejšie subjekty s rozhodovacou právomocou a zainteresované strany. Prvý seminár sa konal v novembri tohto roku v Rige a pokrýval pobaltský región.

d) Okrem toho Komisia vypracovala ľahko dostupný **model zvyšovania podielu finančných nástrojov v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov**: štandardný nástroj pre energetickú efektívnosť. Členské štáty sú aktívne pri zriaďovaní finančných nástrojov pre energetickú efektívnosť, najmä aby dosiahli cieľ pridelenia 20 % prostriedkov z EŠIF na investície do nízkouhlíkového hospodárstva pomocou finančných nástrojov. Niektoré členské štáty však čelia v tejto súvislosti oneskoreniam a rozsiahlejšie používanie štandardných nástrojov môže pomôcť riešiť tento nedostatok.

Legislatívny návrh smernice o energetickej hospodárnosti budov zároveň obsahuje opatrenia na **prepojenie finančných stimulov** poskytovaných z verejných finančných prostriedkov a dosiahnutých úspor energie.

II. pilier: Agregácia a pomoc pri príprave projektu

Pre úspech tejto iniciatívy je veľmi dôležitá dostupnosť rozsiahleho zoznamu financovateľných projektov pripravených pre využitie zo strany investičných platforiem a finančných nástrojov. Mnoho realizátorov projektov – verejná správa, jednotlivci alebo podniky – však nemá zručnosti a kapacitu na vytvorenie, realizovanie a financovanie ambicióznych projektov budov, v ktorých sa využíva čistá energia. Komisia preto:

a) **Posilní existujúce nástroje pomoci pri príprave projektov[16] na úrovni EÚ**, ako je ELENA, v spolupráci s Európskym centrom investičného poradenstva. Cieľom je rozšíriť databázu investícií, podporiť zavedenie finančných nástrojov, priblížiť sa k realizátorom projektov, najmä z východnej a strednej Európy, viac zaangažovať mestá a miestne subjekty a stimulovať agregáciu a prijatie sľubných riešení na trhu vrátane inovačných technológií, financovania a organizačných stratégií. Komisia zvýši rozpočet pomoci EÚ pri príprave projektov z 23 miliónov EUR v roku 2015 na 38 miliónov EUR v roku 2017. Očakáva sa, že rozpočtom pre pomoc EÚ pri príprave projektov na obdobie rokov 2016 – 2017 sa uvoľnia až 3 miliardy EUR[17] investícií do budov, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov;

b) **Vyzve členské štáty, aby vytvorili špeciálne miestne alebo regionálne jednotné kontaktné miesta** pre navrhovateľov projektov, ktoré budú zákazníkom poskytovať komplexné informácie cez technickú pomoc, štruktúrovanie a poskytovanie finančnej podpory až po sledovanie úspor. Tieto nástroje by mali viesť k väčšiemu počtu lokálne vypracovaných zoznamov projektov a k silným a dôveryhodným partnerstvám s miestnymi subjektmi (napr. MSP, finančnými inštitúciami a energetickými agentúrami), pričom kľúčom je spojenie ponuky a dopytu po financovaní. Vývoj a replikácia týchto jednotných kontaktných miest budú podporované na úrovni EÚ výmenou osvedčených postupov prostredníctvom Manag'Energy[18], financovaním z programu Horizont 2020[19], nástrojmi pomoci

[16] Nástroj ELENA a výzva PDA v rámci programu Horizont 2020.
[17] Na základe minulého pákového pomeru dosiahnutého v nástrojoch ELENA a PDA EASME.
[18] Manag'Energy bude kontaktným miestom pre budovanie kapacít pre viac ako 400 miestnych a regionálnych

EÚ pri príprave projektov alebo prípadne financovaním z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Zároveň pokračovanie povinných úspor energie navrhované pre členské štáty v článku 7 smernice o energetickej efektívnosti poskytne ďalšiu podporu pre zoskupenie projektov malého rozsahu.

III. pilier: Znižovanie rizík

Keďže si to žiadajú finančné inštitúcie[20], investori a finančníci potrebujú lepšie chápať reálne riziká a prínosy investícií do budov, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov, na základe trhových údajov a zaznamenávania výkonu. Základné prvky, ako je nižšia pravdepodobnosť platobnej neschopnosti v prípade pôžičiek týkajúcich sa úspor energie alebo zvýšená hodnota aktív vďaka vyššej energetickej hospodárnosti, majú byť postupne uznávané bankami a zohľadnené v oceňovaní ich finančných produktov. Vývoj špecializovaných finančných produktov pre budovy, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov, je tiež dôležitý pri podpore vytvárania sekundárneho (refinancujúceho) trhu a na zvýšenie účasti súkromného kapitálu. Na podporu tejto transformácie trhu, Komisia:

a) Spúšťa platformu na znižovanie rizík energetickej efektívnosti, v rámci ktorej sa budú uverejňovať technické a finančné údaje o viac ako 5 000 európskych priemyselných projektoch a projektoch energetickej efektívnosti budov. Navrhovatelia projektov, finančníci a investori sa vyzývajú, aby naďalej zapĺňali túto otvorenú databázu a profitovali z jej porovnávacích vlastností a partnerského učenia.

b) Bude úzko spolupracovať s verejnými a súkromnými finančnými inštitúciami, zástupcami priemyslu a expertmi z odvetvia na **konsenzuálnom rámci upisovania investícií do budov, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov.** Táto iniciatíva, ktorá bola spoločne vytvorená skupinou finančných inštitúcií pre energetickú efektívnosť[11] a naplánovaná na rok 2017, pomôže finančným inštitúciám začleniť hlavné energetické prínosy do ich obchodnej praxe a zároveň znižovať transakčné náklady a zvyšovať dôveru investorov. Toto opatrenie takisto pomôže uvoľniť trh so zelenými hypotékami.

Legislatívny návrh smernice o energetickej hospodárnosti budov zároveň zahŕňa opatrenia, ktoré poskytujú súkromným investorom prístup k ďalším a lepším informáciám vrátane spoľahlivejších energetických certifikátov budov, zberu údajov o skutočnej spotrebe energie verejných budov a ďalšom rozvoji dlhodobých plánov obnovy s cieľom usmerniť investičné rozhodnutia.

Komisia takisto spúšťa **stredisko na monitorovanie fondu budov EÚ,** aby sa centrálne zhromažďovali všetky relevantné informácie, ktoré sa týkajú budov v EÚ a energetickej obnovy. To umožní podporovať navrhovanie, realizáciu, monitorovanie a hodnotenie politík a súvisiacich finančných nástrojov.

---

energetických agentúr v Európe s cieľom zvýšiť ich kapacitu financovania energetickej efektívnosti a umožniť agentúram vyvíjať štruktúry z hľadiska celostných, integrovaných miestnych/regionálnych prístupov.

[19] H2020, EE-23-2017, o inovačných systémoch financovania, najmä o systémoch založených na agregátoroch projektov alebo klíringových ústavoch na regionálnej alebo národnej úrovni.

[20] www.eefig.com.

2. Odvetvie stavebníctva

Komisia vyzve zainteresované strany z odvetvia stavebníctva na rokovanie o problémoch a príležitostiach, ktoré pre toto odvetvie predstavujú investície do budov, v ktorých sa využíva energia z udržateľných zdrojov, a ako ich možno ďalej podporovať. Dopĺňa to prácu tripartitného fóra na vysokej úrovni pre udržateľnú výstavbu v rámci stratégie pre stavebníctvo na rok 2020.

Komisia v rámci programu v oblasti zručností pre Európu[21] začala vyvíjať úsilie o pomoc pri riešení výziev týkajúcich sa zručností. Na základe skúseností s pilotnými systémami, ktoré sa začali v tomto roku, Komisia predstaví v roku 2017 nové súbory takzvaných koncepcií sektorovej spolupráce v oblasti zručností a jedna z nich sa bude týkať aj odvetvia stavebníctva so zameraním na energetickú efektívnosť a digitálne zručnosti. V tejto súvislosti sa vytvoria synergie s iniciatívou Komisie „BUILD UP skills“, ktorá sa zaoberá zvyšovaním úrovne zručností pracovníkov odvetvia stavebníctva v energetickej efektívnosti a technológiách obnoviteľných zdrojov energie, ich inštalácie a riadení[22].

Výstavba nových budov alebo modernizácia budov v záujme zvýšenia ich energetickej efektívnosti poskytuje príležitosť premyslieť postupy výstavby a demolácie tak, aby sa zohľadnili širšie aspekty efektívnosti zdrojov. Na základe balíka predpisov o obehovom hospodárstve Európska komisia v budúcom roku predstaví rámec EÚ na hodnotenie celkových environmentálnych vlastností budov. Takýto rámec by sa mal používať na podporu obehového hospodárstva v zastavanom prostredí vrátane jeho používania ako referencie v rozsiahlych realizačných projektoch, v európskych štrukturálnych a investičných fondoch a vo vnútroštátnej politike a v právnych predpisoch. Okrem toho Európska komisia skúma možnosti na podporu iniciatív, ktoré podnecujú investície do novej a/alebo inovačnej výstavby a infraštruktúry na recyklovanie odpadu z demolácie v zaostávajúcich regiónoch vzhľadom na 70 % cieľ v oblasti opätovného použitia, zhodnocovania a recyklácie, ktorý má byť dosiahnutý do roku 2020 podľa rámcovej smernice o odpade. Takéto investície by mohli byť podporované z Európskeho fondu pre strategické investície. V procese prípravy je osobitná platforma pre projekty obehového hospodárstva. Okrem toho Komisia pripravila protokol nakladania so stavebným odpadom a odpadom z demolácie, aby pomohla zainteresovaným stranám upravovať odpad environmentálne vhodným spôsobom a zvyšovať jeho možnosť recyklácie. Európska komisia perspektívne pracuje aj na zásadách a pravidlách pre udržateľný dizajn budov, aby vznikalo menej stavebného odpadu a odpadu z demolácie a aby sa uľahčila recyklácia materiálov. Všetky tieto iniciatívy zasa pomôžu znižovať spotrebu energie a náklady na stavebné materiály.

Rast odvetvia stavebníctva a potenciál zamestnanosti musí byť uvoľnený lepším fungovaním trhov. Výsledky kontroly vhodnosti výstavby sa použijú na zabezpečenie lepšej koherentnosti súvisiaceho vnútorného trhu a právnych predpisov týkajúcich sa energetickej efektívnosti. Napríklad požiadavky vychádzajúce z nariadení o ekodizajne by mali byť začlenené v prípade potreby o harmonizovaných noriem podľa nariadenia o stavebných výrobkoch uplatniteľného na rovnaké výrobky, aby sa výrobcom poskytol jeden jednoduchý rámec na skúšanie výrobkov. Keďže vnútorný trh so stavebnými výrobkami je stále roztrieštený, prebieha

[21] Oznámenie s názvom „*Nový program v oblasti zručností pre Európu: Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnateľnosti a konkurencieschopnosti*“, COM(2016) 381 final.

[22] Iniciatíva je financovaná v rámci programov: Inteligentná energia – Európa a Spoločenská výzva 3 programu Horizont 2020.

konzultačný proces so zainteresovanými stranami[23], čo možno povedie k revízii nariadenia o stavebných výrobkoch v rámci mandátu tejto Komisie.

Európska komisia bude pokračovať v podpore inovácie stimulovaním vývoja pokročilých technologických výrobkov a procesov v rámci zmluvného verejno-súkromného partnerstva (cPPP) pre *energeticky efektívne budovy (EeB).* Očakáva sa, že týmto verejno-súkromným partnerstvom sa poskytnú technológie, ktoré sú potrebné na zvýšenie udržateľnosti a konkurencieschopnosti európskeho stavebného priemyslu[24].

Túto iniciatívu by mohol podporovať inteligentný prístup k verejnému obstarávaniu propagujúcemu inovačné nízkouhlíkové riešenia prostredníctvom normalizačných iniciatív pod vedením priemyslu, ako je SustSteel[25]. Tieto normy sa môžu po dokončení využívať v odvetví stavebníctva na splnenie cieľov udržateľnosti v tomto odvetví. Tento prístup by sa mohol použiť aj pre iné stavebné výrobky a umožnil by odvetviu zhodnotiť jeho úsilie a efektívnejšie predávať jeho výrobky.

Novými smernicami o verejnom obstarávaní (v platnosti od jari 2016) sa konsolidujú a optimalizujú všetky existujúce inovačné nástroje: funkčné kritériá, varianty, posudzovanie kvality v technických špecifikáciách a kritériá na vyhodnotenie ponúk. EÚ tiež prispieva k inovačnému obstarávaniu prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov a programu Horizont 2020. Výsledkom je séria úplne nových projektov. Zaujímavým príkladom je cezhraničný projekt PAPIRUS (zahŕňajúci Nemecko, Španielsko, Taliansko a Nórsko), ktorý sa zameriava na podporu, realizáciu a schvaľovanie inovačných riešení pre trvalo udržateľnú výstavbu so zameraním na budovy s takmer nulovou potrebou energie. Okrem toho Komisia uverejnila kritériá dobrovoľného zeleného verejného obstarávania pre navrhovanie, výstavbu a riadenie kancelárskych budov, ktoré zahŕňajú sériu odporúčaní ako obstarávať zelenú, energeticky efektívnu kancelársku budovu[26].

Digitálne technológie majú potenciál zvyšovať efektívnosť procesu výstavby a prevádzky budov, čím prispievajú k našim cieľom týkajúcim sa úspor energie. Preto Komisia podporuje vymedzenie spoločných zásad a pravidiel vo verejnom obstarávaní na digitalizovanie vlastností budov vrátane ich energetickej hospodárnosti (informačné modely budov). Spolu s vypracovaním spoločného rámca pre elektronický stavebný denník a osobitnými opatreniami zameranými na MSP to uľahčuje výmenu informácií a podporu rozhodovania pred začatím, počas a po skončení stavebných projektov, zabraňuje roztrieštenosti konkurenčných vnútroštátnych stratégií a znižuje náklady pre MSP. Okrem toho EÚ v rámci Dohody o vládnom obstarávaní WTO a v kontexte dvojstranných dohôd zabezpečuje, aby sa verejné obstarávanie vykonávalo transparentným a súťažným spôsobom, ktorý nediskriminuje tovary, služby alebo dodávateľov v EÚ.

[23] Ako sa uvádza v správe o vykonávaní nariadenia o stavebných výrobkoch (doplniť odkaz).

[24] http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/energy-efficient-buildings_en.html

[25] Oceliarsky priemysel pracuje na príprave európskych noriem o udržateľnom oceliarstve (SustSteel), ktoré umožnia spoločnostiam osvedčiť, že ich oceliarske výrobky pre odvetvie stavebníctva spĺňajú definované požiadavky na hospodárske, environmentálne a sociálne aspekty udržateľnosti.

[26] Kritériá EÚ GPP pre navrhovanie, výstavbu a správu kancelárskych budov [SWD(2016) 180 final].